

ÁKVÖRDUN FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR

2004/EES/9/09

frá 18. mars 2002

um vistfræðilegar viðmiðanir er veita á umhverfismerki bandalagsins fyrir skófatnað og breytingu á ákvörðun 1999/179/EB (*)

(tilkynnt með númeri C(2002) 1015)

(2002/231/EB)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA
HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1980/2000 frá 17. júlí 2000 um endurskoðað kerfi um veitingu umhverfismerkis bandalagsins ⁽¹⁾, einkum 4. gr. og 1. mgr. 6. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1980/2000 er heimilt að veita umhverfismerki bandalagsins fyrir vöru sem býr yfir eiginleikum sem gera það að verkum að hún stuðlar að verulegum umbótum hvað varðar helstu umhverfispætti.
- 2) Í reglugerð (EB) nr. 1980/2000 er kveðið á um að settar verði sérstakar viðmiðanir fyrir umhverfismerki samkvæmt vöruflokkum.
- 3) Þar er einnig kveðið á um að endurskoðun á viðmiðunum fyrir umhverfismerki, sem og mats- og sannprófunarkröfunum er varða viðmiðanirnar, skuli fara fram í tæka tíð fyrir lok gildistímabils viðmiðananna sem tilgreindar eru fyrir hvern vöruflokk. Endurskoðuninni skal ljúka með tillögu að framlengingu, afturköllun eða endurskoðun.
- 4) Rétt er að endurskoða vistfræðilegu viðmiðanirnar, sem settar voru með ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 1999/179/EB frá 17. febrúar 1999 um vistfræðilegar viðmiðanir er veita á umhverfismerki bandalagsins fyrir skófatnað ⁽²⁾ þannig að þær endurspegli þróun á markaðnum. Jafnframt skal breyta gildistíma þeirrar ákvörðunar sem framlengdur var með ákvörðun 2001/832/EB ⁽³⁾.
- 5) Framkvæmdastjórnin skal samþykkja nýja ákvörðun þar sem settar eru sérstakar vistfræðilegar viðmiðanir fyrir þennan vöruflokk sem gilda skulu í fimm ár.
- 6) Rétt er að bæði nýju viðmiðanirnar, sem eru settar með þessari ákvörðun, og viðmiðanirnar, sem voru settar með ákvörðun 1999/179/EB, séu í gildi samtímis í takmarkaðan tíma, sem er ekki lengri en 12 mánuðir, til að fyrirtæki, sem fengið hafa eða hafa sótt um umhverfismerkið fyrir vörur sínar áður en

þessari nýju ákvörðun verður beitt, hafi nægan tíma til að aðlaga vörurnar þannig að þær séu í samræmi við nýju viðmiðanirnar.

- 7) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari ákvörðun, byggjast á drögum að viðmiðunum sem Umhverfismerkinganefnd Evrópusambandsins setti fram skv. 13. gr. reglugerðar (EB) nr. 1980/2000.

- 8) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari ákvörðun, eru í samræmi við álit nefndarinnar sem komið var á fót skv. 17. gr. reglugerðar (EB) nr. 1980/2000.

SAMÞYKKT ÁKVÖRDUN ÞESSA:

1. gr.

Skófatnaður, sem fær umhverfismerki bandalagsins skv. reglugerð (EB) nr. 1980/2000, verður að falla undir vöruflokkinn „skófatnaður“ sem skilgreindur er í 2. gr. og uppfylla þær vistfræðilegu viðmiðanir sem eru settar fram í viðaukanum við þessa ákvörðun.

2. gr.

Undir vöruflokkinn „skófatnaður“ fellur:

allur fatnaður sem er hannaður í því skyni að vernda eða hylja fótinn og er með föstum sóla sem snertir jörðu.

3. gr.

Í stjórnsýslunni er kenninúmerið „017“ notað fyrir vöruflokkinn „skófatnaður“.

4. gr.

Í stað 3. gr. ákvörðunar 1999/179/EB komi eftirfarandi:

„Skilgreiningin á vöruflokknum og vistfræðilegu viðmiðanirnar fyrir vöruflokkinn skulu gilda til 31. mars 2003.“

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjútíð. EB L 77, 20.3.2002, bls. 50. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegru EES-nefndarinnar nr. 144/2002 frá 8. nóvember 2002 um breytingu á XX. viðauka (Umhverfismál) við EES-samninginn, sjá EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalaganna nr. 4, 23.1.2003, bls. 10.

⁽¹⁾ Stjútíð. EB L 237, 21.9.2000, bls. 1.

⁽²⁾ Stjútíð. EB L 57, 5.3.1999, bls. 31.

⁽³⁾ Stjútíð. EB L 310, 28.11.2001, bls. 30.

5. gr.

Ákvörðun þessi gildir frá 1. apríl 2002 til 31. mars 2006. Hafi endurskoðaðar viðmiðanir ekki verið samþykktar 31. mars 2006 gildir þessi ákvörðun til 31. mars 2007.

Framleiðendur vara, sem falla undir vöruflokkinn „skófatnaður“ og hafa fengið umhverfismerkið fyrir 1. apríl 2002, mega nota merkið áfram til 31. mars 2003.

Heimilt er að veita framleiðendum, sem hafa sótt um að fá umhverfismerkið fyrir 1. apríl 2002 fyrir vörur sem falla undir vöruflokkinn „skófatnaður“, merkið samkvæmt skilmálum ákvörðunar 1999/179/EB til 31. mars 2003.

Frá 1. apríl 2002 skulu nýjar umsóknir um veitingu umhverfismerkisins fyrir vöruflokkinn „skófatnaður“ uppfylla viðmiðanirnar sem settar eru fram í þessari ákvörðun.

6. gr.

Ákvörðun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 18. mars 2002.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Margot WALLSTRÖM

framkvæmdastjóri.

VIÐAUKI

RAMMI

Markmiðið með viðmiðunum

Markmiðið með þessum viðmiðunum er einkum að:

- takmarka magn eitraðra leifa,
- takmarka losun rokgjarnra, lífrænna efnasambanda og
- stuðla að því að framleiddar verði endingarbetri vörur.

Viðmiðanirnar eru hafðar þannig að þær stuðli að merkingu skófatnaðar sem hefur lítil umhverfisáhrif.

Kröfur varðandi mat og sannprófun

Sérstakar kröfur varðandi mat og sannprófun eru tilgreindar í hverri viðmiðun.

Heimilt er að nota, þar sem við á, aðrar prófunaraðferðir en þær sem tilgreindar eru í hverri viðmiðun ef þar til bæra stofnunin, sem metur umsóknina, fellst á að þær séu jafngildar.

Viðmiðunareiningin er eitt skópar. Kröfur eru miðaðar við skóstærð 40 samkvæmt franska kerfinu (Paris point). Fyrir barnaskó gilda kröfurnar fyrir skóstærð 32 samkvæmt franska kerfinu (eða stærsta númer ef hámarksstærð er minni en 32 samkvæmt franska kerfinu).

Ef við á geta þar til bærar stofnanir krafist fylgiskjala og framkvæmt óháða sannprófun.

Mælt er með því að þar til bærar stofnanir taki tillit til þess, við mat á umsóknum og eftirlit með því að farið sé eftir viðmiðunum, hvort viðurkenndum umhverfisstjórnunarkerfum, svo sem EMAS eða ISO 14001 er beitt (athugasemd: ekki er gerð krafa um að slíkum stjórnunarkerfum sé beitt).

VIÐMIÐANIR

1. Efnaleifar í fullunninni vöru

- a) Meðalstyrkur leifa króms (VI) í fullunninni vöru skal ekki vera meiri en 10 milljónarhlutar og leifar arsens, kadmíums og blýs skulu ekki vera greinanlegar í fullunninni vöru (með aðferðinni sem tilgreind er hér fyrir aftan).

Mat og sannprófun: umsækjandi og/eða birgir eða birgjar hans skulu leggja fram prófunarskýrslu sem byggist á eftirfarandi prófunaraðferðum:

Cr (VI): CEN TC 309 WI 065 — 4.2 eða DS/EN 420 eða DIN 53314: 1996-04 (athugasemd: við greiningu á tilteknum lituðum leðurvörum geta komið upp vandkvæði vegna truflunar í mælingum),

Cd, Pb, As: CEN TC 309 WI 065 — 4.3 Undirbúningur sýnis: 1. Skilja skal efnisþætti í yfirleðri frá efnisþáttum í sóla. 2. Fín mala skal efnisþætti bæði í yfirleðri og sóla og halda þeim aðskildum. 3. Efnagreina skal sýni úr hvorri þessara tveggja efnablandna. 4. Í þessum tveimur sýnum skulu efnin ekki vera greinanleg.

- b) Styrkur formaldehýðs, bæði þess sem er óbundið og þess sem er að hluta vatnsrjúfanlegt, skal ekki vera meiri en 75 milljónarhlutar í textílþáttum skófatnaðarins og ekki meiri en 150 milljónarhlutar í efnisþáttum leðursins.

Mat og sannprófun: umsækjandi og/eða birgir eða birgjar hans skulu leggja fram prófunarskýrslu sem byggist á eftirfarandi prófunaraðferðum: textílefni: CEN TC 309 WI 065 — 4.4; leður: CEN TC 309 WI 065 - 4.4.

2. Losun sem verður við hráefnisframleiðsluna

- a) Skytt er að hreinsa skólpið frá sútunarverksmiðjum og textilverksmiðjum annaðhvort í skólphreinsistöð í verksmiðjunni sjálfri eða í stöð á vegum viðkomandi sveitarfélags, þannig að efnafræðileg súrefnisþörf (COD) minnki að a.m.k. um 85%.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram prófunarskýrslu og viðbótarupplýsingar sem byggjast á eftirfarandi prófunaraðferð: efnafræðileg súrefnisþörf: ISO 6060 Water quality, determination of chemical oxygen demand.

- b) Skólp frá sútunarstöðvum skal eftir meðhöndlun ekki innihalda meira en 5 mg af krómi (III) á lítra.

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram prófunarskýrslu og viðbótarupplýsingar sem byggjast á eftirfarandi prófunaraðferð: ISO 9174 eða EN 1233 eða EN ISO 11885 fyrir Cr.

3. Notkun skaðlegra efna (þar til sala til notenda fer fram)

- a) Óheimilt er að nota pentaklórphenól (PCP) og tetraklórphenól, sölt þeirra og estra.

Mat og sannprófun: umsækjandi og/eða birgir eða birgjar hans skulu lýsa yfir því að hráefnin innihaldi ekki slík klórphenól. Ef þessi yfirlýsing verður sannprófuð skal nota eftirfarandi prófunaraðferðir: CEN TC 309 WI 065 — 4.5: viðmiðunarmörk fyrir textílefni: 0,05 milljónarhlutar; viðmiðunarmörk fyrir leður: 5 milljónarhlutar.

- b) Óheimilt er að nota asóliti sem geta klofnað í einhver af eftirtöldum, arómatísku aminum:

4-aminódifenýl	(92-67-1)
bensidín	(92-87-5)
4-klór-o-tóluidín	(95-69-2)
2-naftýlamín	(91-59-8)
o-aminóasótólúen	(97-56-3)
2-aminó-4-nitrótólúen	(99-55-8)
p-klóranilín	(106-47-8)
2,4-díaminóanisól	(615-05-4)
4,4'-díaminódifenýlmetan	(101-77-9)
3,3'-díklórbensidín	(91-94-1)
3,3'-dímetoxýbensidín	(119-90-4)
3,3'-dímetýlbensidín	(119-93-7)
3,3'-dímetýl-4,4'-díaminódifenýlmetan	(838-88-0)
p-kresidín	(120-71-8)
4,4'-metýlen-bis-(2-klóranilín)	(101-14-4)
4,4'-oxýdílanilín	(101-80-4)
4,4'-þíódílanilín	(139-65-1)
o-tóluidín	(95-53-4)
2,4-díaminótólúen	(95-80-7)
2,4,5-trímetýlanilín	(137-17-7)
4-aminóasóbensen	(60-09-3)
o-anísidín	(90-04-0)

Mat og sannprófun: umsækjandi og/eða birgir eða birgjar hans skulu lýsa yfir því að slíkir asólitir hafi ekki verið notaðir. Ef þessi yfirlýsing verður sannprófuð skal nota eftirfarandi prófunaraðferð: CEN TC 309 WI 065 — 4.5:

viðmiðunarmörk fyrir textílefni: 30 milljónarhlutar (*athugasemd*: falskar, jákvæðar niðurstöður eru hugsanlegar að því er varðar 4-aminóbensen og því er mælt með því að niðurstaðan verði staðfest),

viðmiðunarmörk fyrir leður: 30 milljónarhlutar (*athugasemd*: falskar, jákvæðar niðurstöður eru hugsanlegar að því er varðar 4-aminóasóbensen, 4-aminódifenýl og 2-naftýlamín og því er mælt með því að niðurstaðan verði staðfest).

- c) Eftirfarandi N-nítrósamín mega ekki greinast í gúmmíi:

N-nítrósódímetýlamín (NDMA)
N-nítrósódietýlamín (NDEA)
N-nítrósódíprópylamín (NDPA)
N-nítrósódibútýlamín (NDBA)
N-nítrósópíperidín (NPIP)
N-nítrósópýrrólidín (NPYR)
N-nítrósómorfólín (NMOR)
N-nítrósó-N-metýl-N-fenýlamín (NMPPhA)
N-nítrósó-N-etýl-N-fenýlamín (NEPhA)

Mat og sannprófun: umsækjandi skal leggja fram prófunarskýrslu sem byggist á eftirfarandi prófunaraðferð: EN 12868 (1999-12).

- d) Klóralkön með 10–13 C-frumeindum mega ekki vera í efnisþáttum í leðri, gúmmíi eða textílefnum.

Mat og sannprófun: umsækjandi og/eða birgir eða birgjar hans skulu lýsa yfir því að slík klóralkön hafi ekki verið notuð.

4. Notkun rokgjarnra, lífrænna efnasambanda við endanlega samsetningu skófatnaðar

Heildarnotkun rokgjarnra, lífrænna efnasambanda við lokaframleiðslu skófatnaðar má, fyrir eftirtalda flokka, að meðaltali ekki vera meiri en:

íþróttaskór, barnaskór, vinnuskór, götuskór karla, kuldaskór: 25 g af rokgjörnum, lífrænum efnasamböndum/par,

léttir hversdagsskór, götuskór kvenna: 25 g af rokgjörnum, lífrænum efnasamböndum/par,

tískuskór, ungbarnaskór, inniskór: 20 g af rokgjörnum, lífrænum efnasamböndum/par.

Rokgjörn, lífræn efnasambönd eru skilgreind sem hvert það lífrænt efnasamband sem, við 293,15 K, hefur gufuþrýsting sem er 0,01 kPa eða meiri eða er rokgjarnt í svipuðum mæli við þær notkunarastæður sem um ræðir.

Mat og sannprófun: umsækjandi skal leggja fram útreikninga sem sýna heildarnotkun rokgjarnra, lífrænna efnasambanda á lokastigi skóframleiðslunnar, ásamt viðbótarupplýsingum, niðurstöðum úr prófunum og fylgiskjölum, eftir því sem við á, og skulu útreikningarnir byggjast á CEN TC 309 WI 065 — 4.7.

Skylt er að halda skrá yfir aðkeypt leður, lím, áferðarefni og framleiðslu skófatnaðar a.m.k. síðustu sex mánaða.

5. Notkun pólývínýlklóríðs (PVC)

Í skófatnaðinum má ekki vera pólývínýlklóríð. Hins vegar má nota endurunnið pólývínýlklóríð í sóla ef ekki er notað bis-(2-etylhexýl)palat (DEHP), bútýlbensýlpalat (BBP) eða díbútýlpalat (DBP) við endurvinnslu pólývínýlklóríðsins.

Mat og sannprófun: umsækjandi skal lýsa yfir því að varan uppfylli þessa viðmiðun.

6. Orkunotkun

Þess er farið á leit við umsækjanda að hann veiti af fúsum og frjálsum vilja nákvæmar upplýsingar um orkunotkun fyrir hvert par skófatnaðar.

Mat og sannprófun: þess er farið á leit við umsækjandann að hann leggi fram viðeigandi upplýsingar.

7. Rafmagnsihlutir

Skófatnaðurinn má hvorki innihalda rafmagns- né rafeindaihluti.

Mat og sannprófun: umsækjandi og/eða birgir eða birgjar hans skulu lýsa yfir því að varan uppfylli þessa viðmiðun.

8. Umbúðir fullunninnar vöru

Ef pappakassar eru notaðir sem lokaumbúðir um skófatnað skulu þeir hið minnsta vera að 80% úr endurunnu efni.

Ef plastpokar eru notaðir sem lokaumbúðir um skófatnað skulu þeir vera úr endurunnu efni.

Mat og sannprófun: með umsókninni skal leggja fram sýni af umbúðum vörunnar ásamt yfirlýsingu um að þessi viðmiðun sé uppfyllt.

9. Upplýsingar á umbúðunum

a) Notendaleiðbeiningar

Eftirfarandi upplýsingar (eða samsvarandi texti) skulu fylgja vörunni:

„Þessir skór hafa fengið meðferð sem eykur vatnsfráhrindandi eiginleika þeirra. Frekari meðferð er óþörf.“ (Þetta á aðeins við um skófatnað sem hefur verið meðhöndlaður í því skyni að hann hrindi betur frá sér vatni.)

„Láttu gera við skóna, ef þess er kostur, fremur en að henda þeim. Það veldur minni umhverfisspjöllum.“

„Þegar skófatnaði er hent skal koma honum á viðeigandi endurvinnslustöð í grenndinni ef um hana er að ræða.“

b) Upplýsingar um umhverfismerkið

Eftirfarandi texti (eða samsvarandi texti) skal koma fram á umbúðunum:

„Unnt er að fá frekari upplýsingar um umhverfismerki ESB á vefsetrinu: <http://europa.eu.int/ecolabel>.“

Mat og sannprófun: umsækjandinn skal leggja fram sýnishorn af umbúðum vörunnar og upplýsingar sem fylgja vörunni, ásamt yfirlýsingu um að hún uppfylli alla hluta þessarar viðmiðunar.

10. Upplýsingar sem fram koma á umhverfismerkinu

Eftirfarandi texti skal standa í reit 2 á umhverfismerkinu:

- lítil vatns- og loftmengun,
- engin skaðleg efni.

Mat og sannprófun: með umsókninni skal leggja fram sýni af umbúðum vörunnar, þar sem merkið sést, ásamt yfirlýsingu um að þessi viðmiðun sé uppfyllt.

11. Færibreytur sem stuðla að aukinni endingu

Vinnu- og öryggisskór verða að bera EB-merkið (í samræmi við reglugerð ráðsins 89/686/EBE ⁽¹⁾) frá 21. desember 1989 um samræmingu laga aðildarríkjanna um persónuhlífar).

Allur annar skófatnaðar skal uppfylla þær kröfur sem eru tilgreindar í töflunni hér fyrir aftan.

Mat og sannprófun: umsækjandi skal leggja fram prófunarskýrslu þar sem færibreyturnar í töflunni hér fyrir aftan hafa verið mældar með prófunaraðferðunum í CEN TC 309 WI 065 — 4.9.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 399, 30.12.1989, bls. 18.

	Þróttaskór	Barnaskór	Léttr hversdagsskór	Götuskór karla	Kuldaskór	Götuskór kvenna	Tískuskór	Ungbarnaskór	Innskór
Sveigjupól yfirleðurs: (kc án sýnilegra skemmda)	Þurrir = 100 Rakir = 20	Þurrir = 100 Rakir = 20	Þurrir = 80 Rakir = 20	Þurrir = 80 Rakir = 20	Þurrir = 100 Rakir = 20 -20 °C = 30	Þurrir = 50 Rakir = 10	Þurrir = 15	Þurrir = 15	Þurrir = 15
Mótaða yfirleðurs gegn því að rifna: (Meðalkraftur við rifnun, N)	≥ 80	≥ 60	≥ 60	≥ 60	≥ 60	≥ 40	≥ 30	≥ 30	≥ 30
Leður	≥ 40	≥ 40	≥ 40	≥ 40	≥ 40	≥ 40	≥ 30	≥ 30	≥ 30
Önnur efni	≤ 4 Nsc	≤ 4 Nsc	≤ 5 Nsc	≤ 6 Nsc	≤ 6 Nsc við - 10 °C	≤ 8 Nsc			
Sveigjupól sóla:									
Skurðstækkun (mm)	≤ 4	≤ 4	≤ 5	≤ 6	≤ 6	≤ 8			
Nsc = engar sjálfsprottnar sprungur	Nsc	Nsc	Nsc	Nsc	Nsc	Nsc			
Slitstyrkur sóla:									
D ≥ 0,9 g/cm ³ (mm ³)	≤ 200	≤ 250	≤ 200	≤ 350	≤ 200	≤ 400			≤ 450
D < 0,9 g/cm ³ (mg)	≤ 150	≤ 170	≤ 150	≤ 200	≤ 150	≤ 250			≤ 300
Viðlöðun yfirleðurs við sóla: (N/mm)	≥ 4,0	≥ 4,0	≥ 3,0	≥ 3,5	≥ 3,5	≥ 3,0	≥ 2,5	≥ 3,0	≥ 2,5
Mótaða sóla gegn því að rifna: (Meðalstyrkur, N/mm)									
D ≥ 0,9 g/cm ³	8	8	8	6	8	6	5	6	5
D < 0,9 g/cm ³	6	6	6	4	6	4	4	5	4
Litheidni innra byrðis skófatnaðarins (fóðurs eða innra byrðis yfirleðurs). Grakvarði á filti eftir 50 þvotta	≥ 2/3	≥ 2/3	≥ 2/3	≥ 2/3	≥ 2/3	≥ 2/3		≥ 2/3	≥ 2/3

Þessu til viðbótar skulu kuldaskór uppfylla eftirfarandi kröfur um vatnsfráhringingu:

Yfirleður: gegnþrengingartími ≥ 240 mín., gleypni < 25%.

Sóli: gegnþrengingartími ≥ 60 mín. og vatnsgleypni að liðnum tveimur klukkustundum < 20% (mjög vatnsfráhrindandi — gildir eingöngu um nokkur tiltekin efni sem eru notuð í sóla).